

Prinsjesdag

A | Een dag vol tradities

vmbo

Een dag vol tradities

Er zijn een paar bijzondere dagen in het jaar, zoals je verjaardag, Koningsdag én Prinsjesdag. Op deze dag – de derde dinsdag in september – presenteert de regering haar plannen voor volgend jaar. Ook vertelt de regering hoeveel deze plannen kosten. **In dit werkblad kom je te weten wat er op Prinsjesdag gebeurt.**

Troonrede

Op *Prinsjesdag* begint het nieuwe werkjaar van de Eerste en Tweede Kamer. Dit jaar is Prinsjesdag extra speciaal. Waar het normaal altijd de Koningin was, rijdt dit jaar voor het eerst de Koning in de Gouden Koets door Den Haag naar de Ridderzaal. Daar leest hij de *Troonrede* voor aan de leden van de Eerste en Tweede Kamer. In de *Troonrede* staat hoe het gaat met Nederland. In de *Troonrede* staat ook welke problemen er zijn en hoe de regering die problemen op wil lossen.

Opgave 1

Waar of niet waar. Omcirkel het juiste antwoord.

Op Prinsjesdag begint het nieuwe werkjaar van de Koning.
waar | niet waar

De Koning leest de Troonrede voor in de Tweede Kamer.
waar | niet waar

In de Troonrede staat hoe het gaat met Nederland.
waar | niet waar

Het koffertje

Na de Troonrede gaat de minister van Financiën met het koffertje naar de Tweede Kamer. Hierin zit de *rijksbegroting* en de *Miljoenennota*. De minister van Financiën geeft de stukken aan de voorzitter van de Tweede Kamer. Veel fotografen maken daar een foto van. Ieder jaar weer.

Rijksbegroting en Miljoenennota

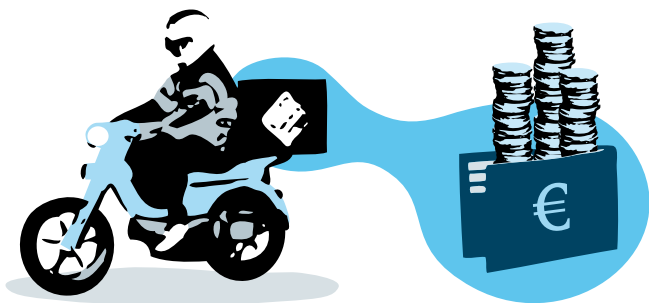
In de rijksbegroting staan de plannen van de regering voor volgend jaar en wat die plannen kosten. De Miljoenennota is een samenvatting van de rijksbegroting.

Opgave 2

Wat zit er in het koffertje? Omcirkel het juiste antwoord.

- A De Miljoenennota
- B De rijksbegroting
- C Antwoord A en B zijn goed.

Prinsjesdag

B | De inkomsten van Nederland
vmbo

De inkomsten van Nederland

Er zijn een paar bijzondere dagen in het jaar, zoals je verjaardag, Koningsdag én Prinsjesdag. Op deze dag – de derde dinsdag in september – presenteert de regering haar plannen voor volgend jaar. Ook vertelt de regering hoeveel deze plannen kosten. **In dit werkblad lees je waar de regering de plannen van betaalt.**

Iedereen betaalt belasting

Jij dus ook, bijvoorbeeld als je een spijkerbroek koopt of naar de kapper gaat. Een deel van wat je daarvoor betaalt, gaat naar de overheid. Dat deel heet belasting.

Opgave 1

Wie betaalt belasting? Omcirkel het juiste antwoord.

- A Ik, als ik een t-shirt koop.
- B Een toerist uit Frankrijk die hier een t-shirt koopt.
- C Antwoord A en B zijn allebei goed.

Besteding van belastinggeld

Wat doet de overheid met de belastingen? Daar betaalt de overheid dingen van waar we allemaal gebruik van (kunnen) maken, bijvoorbeeld scholen, ziekenhuizen en politie. Ieder jaar op *Prinsjesdag* vertelt de regering waaraan ze volgend jaar geld uitgeeft. Ook vertelt de regering hoeveel belasting we moeten betalen. Deze inkomsten en uitgaven staan in de *rijksbegroting*.

Soorten belasting

Een paar voorbeelden van belastingen zijn:

- *Btw. Die betaal je als je iets koopt.*
- *Loon- en inkomstenbelasting. Die betaal je als je geld verdient.*
- *Motorrijtuigenbelasting. Die betaal je als je een auto of motor hebt.*

Opgave 2

Kijk naar de voorbeelden van soorten belasting. Welke belastingen betaalt je docent? Noem twee soorten. Leg ook uit waarom hij/zij deze belasting betaalt.

Mijn docent betaalt

Hij/zij betaalt deze belasting, omdat

Mijn docent betaalt ook

Hij/zij betaalt deze belasting, omdat

De uitgaven van Nederland

Er zijn een paar bijzondere dagen in het jaar, zoals je verjaardag, Koningsdag én Prinsjesdag. Op deze dag – de derde dinsdag in september – presenteert de regering haar plannen voor volgend jaar. Ook vertelt de regering hoeveel deze plannen kosten. **In dit werkblad lees je wat de plannen van de regering te maken hebben met de uitgaven van Nederland.**

Alles kost geld

De overheid geeft geld uit aan dingen waar wij allemaal gebruik van (kunnen) maken, bijvoorbeeld aan jouw school. Het gebouw, je boeken, de salarissen van de leraren worden door de overheid betaald. Als de overheid niet meebetaalt, zou jouw opleiding onbetaalbaar zijn. Andere voorbeelden van uitgaven van de overheid zijn: ziekenhuizen, openbaar vervoer, wegen en politie. De overheid betaalt dit alles van belastinggeld.

Opgave 1

Waar betaalt de overheid aan mee? Omcirkel het juiste antwoord.

De overheid betaalt mee aan jouw opleiding.

waar | niet waar

De overheid betaalt mee aan de huisarts.

waar | niet waar

De overheid betaalt mee aan nieuwe snelwegen.

waar | niet waar

Een begroting maken

Ieder jaar schrijft de regering op wat de inkomsten zijn en waaraan ze volgend jaar geld wil uitgeven en hoeveel. Zo'n overzicht van inkomsten en uitgaven noemen we een *begroting*. De regering maakt een begroting voor heel Nederland, het Rijk. Vandaar de naam *rijksbegroting*. Op *Prinsjesdag* vertelt de regering wat er in de rijksbegroting staat. Dit is een belangrijke dag.

Opgave 2

Vul de volgende zinnen aan.

A Een overzicht van inkomsten en uitgaven heet een

B De begroting voor Nederland heet de

C De dag dat de regering vertelt wat er in de rijksbegroting staat heet

Prinsjesdag

D | Wie doet wat?
vmbo

Wie doet wat?

Er zijn een paar bijzondere dagen in het jaar, zoals je verjaardag, Koningsdag én Prinsjesdag. Op deze dag – de derde dinsdag in september – presenteert de regering haar plannen voor volgend jaar. Ook vertelt de regering hoeveel deze plannen kosten. **In dit werkblad lees je wie de plannen bedenkt en wie beslist of de plannen doorgaan.**

Plannen

Ieder jaar maakt de regering plannen voor alles waaraan zij volgend jaar geld wil uitgeven. Hoe gaat dat? In de regering zitten ministers. Elke minister bedenkt waaraan hij geld wil uitgeven. Daarna overleggen de ministers hoe het geld verdeeld wordt. De minister van Financiën helpt daarbij.

Opgave 1

Waar of niet waar? Omcirkel het juiste antwoord.

Iedere minister bedenkt waaraan hij geld wil uitgeven.
waar | niet waar

De minister van Financiën verdeelt het geld.
waar | niet waar

Rijksbegroting en Miljoenennota

Uiteindelijk komen de plannen van alle ministeries bij elkaar. Dit noemen we de *rijksbegroting*. Hierin staan de inkomsten en uitgaven van alle ministeries. De minister van Financiën maakt een samenvatting van de *rijksbegroting*. Dat is de *Miljoenennota*. Op *Prinsjesdag* zijn de *rijksbegroting* en *Miljoenennota* klaar. Dan mag iedereen weten wat er in staat.

Na Prinsjesdag

Na Prinsjesdag worden de plannen goed gecontroleerd door de Eerste en Tweede Kamer. Zij moeten de plannen goedkeuren.

Opgave 2

Wie doet wat?

A Wie maakt de rijksbegroting?

B Wie maakt een samenvatting van de rijksbegroting?

C Wie controleert de plannen van de regering?

